

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวียงพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อสร้างซึ่งแบ่งระยะการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์

ระยะที่ 3 การทดลองใช้ยุทธศาสตร์

ระยะที่ 4 การปรับปรุงและเผยแพร่ยุทธศาสตร์

ซึ่งรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน มีดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา

1. ความมุ่งหมาย

การดำเนินการในระยะนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนาตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวียงพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวียงพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำนวน 14 คน ได้แก่ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ซึ่งมีทั้งลักษณะปลายเปิดและปลายปิดแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ ระยะเวลาในการรักษาโรคความดันโลหิตสูง การรักษาและสถานพยาบาลเข้ารับการักษาโรคความดันโลหิตสูง

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมในการดูแลตนเอง การควบคุมอาหารและการควบคุมน้ำหนักตัว การออกกำลังกาย การจัดการกับความเครียด และการพักผ่อนการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงและการรับประทานยา การรับการตรวจรักษาและการสังเกตภาวะแทรกซ้อน

4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

4.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเป็นปรนัยของคำถาม ครบตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนของภาษา และความถูกต้องตามหลักวิชาการจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน ได้แก่

4.2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุกฉมจักร สิทธิ อาจารย์ประจำสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.2.3 ดร.ปทุมทิพย์ ม่านโคกสูง อาจารย์ประจำสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.2.4 นายแพทย์พงศ์ธร วงศ์สุวรรณ นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลนครพนม

4.2.5 นายทวัน สิมมะลี ผู้จัดการโครงการ TAC โครงการโรคติดต่ออุบัติใหม่จังหวัดนครพนม สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครพนม

4.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะ
ของผู้เชี่ยวชาญ

4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอ
ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน พิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นแบบ
ประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดค่า
ดังนี้

ถ้าเห็นว่าสอดคล้องให้คะแนน +1

ถ้าเห็นว่าไม่สอดคล้องให้คะแนน -1

ถ้าเห็นว่าไม่แน่ใจให้คะแนน 0

4.5 การหาคุณภาพของเครื่องมือด้วยการใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ค่าของ IOC ที่ได้จะต้องมากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าใช้ได้ ถ้าต่ำกว่าจะต้อง
ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นคำถามที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์
ที่กำหนดไว้ให้ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย ผลการประเมินค่าความสอดคล้องของการ
หาคุณภาพของเครื่องมือมีค่า เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือว่าใช้ได้ทุกข้อคำถาม

4.6 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร เพื่อใช้กับกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา
และความต้องการเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพ
ปัญหาและความต้องการในการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

6.2 นำข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อประกอบในการสร้างยุทธศาสตร์
ในการการพัฒนาพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบล
เวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์

1. ความมุ่งหมาย

การดำเนินการในระยะนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จากข้อมูลพื้นฐานที่รวบรวมได้ในระยะที่ 1 ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำนวน 20 คน ได้แก่ 1) ตัวแทนผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 5 คน 2) ตัวแทนผู้ดูแลผู้ป่วย จำนวน 5 คน 3) อาสาสมัครสาธารณสุขจำนวน 8 คน และ 4) เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเวินพระบาท จำนวน 2 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการจัดประชุมกลุ่มภายใต้การระดมความคิด (Brainstorming) เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ดำเนินการวิจัยตามขั้น ดังนี้

2.1 ทำหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมกลุ่ม แจงวัน เวลา และสถานที่ในการจัดประชุมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน

2.2 ดำเนินการประชุมกลุ่ม ตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมกลุ่มและรับเอกสารสรุปผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

2.2.2 ผู้วิจัยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมกลุ่มเป้าหมาย และนำเสนอสรุปผลการศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนมและทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการ

2.2.3 ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มเป้าหมายร่วมกันวางแผน กำหนดความต้องการ และทิศทางการแก้ไขปัญหาก็ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและการดำเนินชีวิตในการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

2.2.4 ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มเป้าหมายร่วมกันการสร้างหลักสูตรอบรมการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โดยกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมในการเสริมสร้างพฤติกรรมการดูแลตนเองสำหรับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงและผู้ดูแลผู้ป่วยด้วยวิธีต่างๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

2.2.5 ผู้วิจัยสรุปผลการประชุมกลุ่มเป้าหมาย กล่าวขอบคุณ และปิดการประชุม

2.3 นำเสนอหลักสูตรการอบรมการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และหัวหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเวียงพระบาทเพื่อให้ข้อเสนอแนะ

2.4 ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการอบรมการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในส่วนที่ยังบกพร่องให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปสู่การทดลองใช้ยุทธศาสตร์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เครื่องบันทึกเสียง และแบบบันทึกประเด็นสนทนา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ประสานงานและขอความร่วมมือจากผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือในการระดมความคิดเห็นและอภิปรายประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

4.2 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดประชุมการระดมความคิดเห็นและอภิปรายประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

4.3 จัดเตรียมความพร้อมทีมงานวิจัย กำหนดผู้ดำเนินการ ผู้จัดบันทึก

4.4 นำเสนอข้อมูลสภาพปัญหาที่ได้จากขั้นตอนที่ 1

4.5 ให้ที่ประชุมจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาว่า ปัญหาใดมีความสำคัญที่ต้องแก้ไขก่อน

4.6 จุดบันทึกประเด็นปัญหาการระดมความคิดเห็นและอภิปรายผล
ที่เรียบเรียงไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาในขั้นตอนต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Analysis) โดยการจำแนกหรือการจัดกลุ่มข้อมูล (Typological Analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเอกสาร ประมวลผลเพื่อยกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ระยะที่ 3 การทดลองใช้ยุทธศาสตร์

1. ความมุ่งหมาย

การดำเนินการในระยะนี้มีความมุ่งหมายเพื่อทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ก่อนและหลังการเข้าอบรม (One Group Pretest-Posttest Design)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำนวน 14 คน ได้แก่ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

3. วิธีดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลองใช้ยุทธศาสตร์พัฒนาพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการ

ขั้นเตรียมการ มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 นำหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ราชภัฏสกลนคร ถึงหัวหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเวินพระบาท เพื่อขออนุญาตดำเนินการวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1.2 ทำหนังสือเชิญร่วมเข้าหลักสูตรการอบรมการพัฒนาพฤติกรรม
การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

3.1.3 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และเอกสารที่ใช้ในหลักสูตร
การอบรม

3.1.4 ติดต่อประสานงานกับวิทยากรในหลักสูตรการอบรมการพัฒนา
พฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ได้แก่ 1) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง 2) พยาบาลวิชาชีพ 3) นักวิชาการสาธารณสุข
4) นักโภชนาการ 5) นักกายภาพบำบัด และ 6) แพทย์แผนไทย

3.1.5 แจกวัสดุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน ให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรอบรม
ทุกท่านทราบ

3.1.6 สร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง และผู้ดูแลผู้ป่วย
เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยที่จะมีขึ้น โดยการเข้าไป
พบปะ พูดคุย และปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการเป็นระยะๆ

2. ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นตอนการทดลอง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการอบรมการพัฒนาพฤติกรรม
การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

3. ชั้นประเมินผล

3.1 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วย
โรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
ก่อน-หลังการเข้ารับการอบรม มีเกณฑ์การวัดและประเมินภายหลังการอบรมร้อยละ 70
ขึ้นไปของผู้เข้ารับการอบรม

3.2 แบบวัดพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง
ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ก่อน-หลังการเข้ารับการอบรม
มีเกณฑ์การวัดและประเมินภายหลังการอบรมร้อยละ 70 ขึ้นไปของผู้เข้ารับการอบรม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาทอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาทอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมในการดูแลตนเอง การควบคุมอาหารและการควบคุมน้ำหนักตัว การออกกำลังกาย การจัดการกับความเครียดและการพักผ่อนการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง และการรับประทานยา การรับการตรวจรักษาและการสังเกตภาวะแทรกซ้อน

ชุดที่ 2 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคความดันโลหิตสูง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระยะเวลาในการรักษา สถานที่ในการรักษาพยาบาล และระยะเวลาการเจ็บป่วย

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มีจำนวน 20 ข้อ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ให้เลือกตอบ “ถูก” “ผิด” “ไม่ทราบ”

ชุดที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาทอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ชุดที่ 4 แบบติดตามกิจกรรมการเยี่ยมบ้านเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

5. การสร้างแบบทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคความดันโลหิตสูง และกำหนดรูปแบบของเครื่องมือที่จะสร้าง ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบเป็นการให้ผู้ป่วย เลือกลงตอบ ถูก และผิด

5.2 สร้างแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง และแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตตำบล เวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

5.3 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงและ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่สร้างขึ้น ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

5.4 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่ปรับปรุงแล้วปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 คน (ชุดเดียวกันกับ ที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัญหาและแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมในเนื้อหา และตรงตามความมุ่งหมายของการวิจัย

5.5 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงและ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ

5.6 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ศึกษาแต่มีความคล้ายคลึงกันคือ ผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูงของอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้สูตรของ Kuder Richardson (KR_{20}) ซึ่งมีเกณฑ์ ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ถือว่าข้อคำถามใช้ได้

5.7 ผลการวิเคราะห์ ของแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ โรคความดันโลหิตสูง ค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง .51-.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .51-.67 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

6. การสร้างเครื่องมือและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

6.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง

6.2 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง และแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตตำบล เวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

6.3 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงและ แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่ปรับปรุงแล้วปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 คน (ชุดเดียวกันกับ ที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัญหาการพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง)

6.4 นำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดัน โลหิตสูงและแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขต ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ตามข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6.5 จัดทำเป็นฉบับที่สมบูรณ์

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับ โรคความดันโลหิตสูง และแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ก่อนและหลังการใช้ยุทธศาสตร์จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 14 คน ระยะเวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 ก่อนการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเองของ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ระยะที่ 2 ภายหลังจากการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

8.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โดยการนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

8.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของคะแนน ดังนี้ (ยุทธ ไกยวรรณ, 2541, หน้า 244) มีดังนี้

80-100 เปอร์เซนต์ หมายถึง ระดับความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับมาก

60-79 เปอร์เซนต์ หมายถึง ระดับความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับปานกลาง

0-59 เปอร์เซนต์ หมายถึง ระดับความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับน้อย

8.3 แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในเขตตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของคะแนน ดังนี้

4 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยมีการปฏิบัติกิจกรรมนั้นเป็นประจำ

3 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยมีการปฏิบัติกิจกรรมนั้นทำเป็นบางครั้ง

2 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยมีการปฏิบัติกิจกรรมนั้นทำนานๆ ครั้ง

1 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยไม่ได้มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้นทำไม่ได้

9. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

9.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ค่าความถี่ (Frequency) 2) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

9.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

9.2.1 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ตรวจสอบหา ระดับความยาก (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ค่าความเชื่อมั่นของ เครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สูตรคำนวณของ Kuder-Richardson (KR-20)

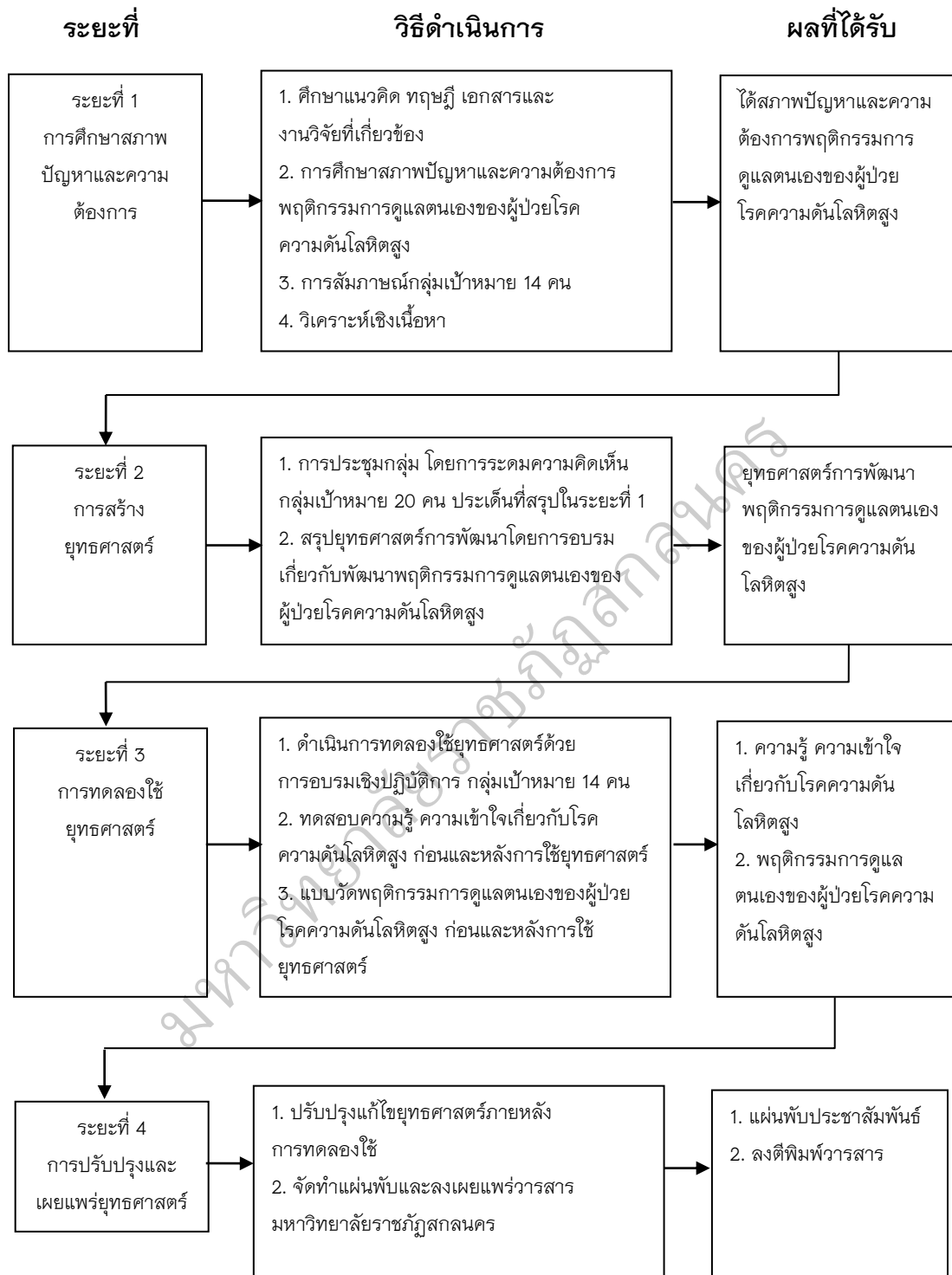
9.2.2 แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูง ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ค่าความเชื่อมั่น ของเครื่องมือ (Reliability) โดยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของคอรอนบาค (Cronbach Coefficient Alpha)

9.2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ก่อนและหลังใช้ ยุทธศาสตร์โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) ชนิด Dependent Samples

ระยะที่ 4 การปรับปรุงและเผยแพร่ยุทธศาสตร์

นำข้อมูลจากการใช้ยุทธศาสตร์มาปรับปรุงให้ได้ยุทธศาสตร์การพัฒนา พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวียงพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่สมบูรณ์และทำการเผยแพร่ยุทธศาสตร์ เช่น จัดทำ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ และตีพิมพ์วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูง ในเขตตำบลเวียงพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยสามารถสรุประยะการดำเนินการวิจัย ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 การดำเนินการวิจัย